

1

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Kerékpáros

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

12 év

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

- Kerékpár kialakulása, története;
- Kerékpár típusok, fajták, kiegészítők;
- Kötelező kerékpáros felszerelések;
- Kerékpár helyes felmálházása;
- Alapvető kerékpáros KRESZ ismeretek;
- Részvétel egy, minimum 100 km-es kerékpártúrán;
- Sorold fel, és mutasd meg a kerékpárodhoz szükséges alapszerszámokat, azok használatát;
- Mutasd be a helyes kerékpáros közlekedést, úgy hogy egy adott útvonalon a próbáztató előtt kerékpározzol;
- Ismerd, és mutasd be az alábbi alapvető szerelések egyikét: defektjavítás; fékpofacsere; lánckenés, kerékbeállítás.

Szakirodalom, segédanyag:

Két keréken (Országos Balesetmegelőzési Bizottság)

Edward Pickering: Biciklizés kezdőknek, Kossuth Kiadó

Dr. Nagy Sándor: Bicajos könyv;

Dr. Nagy Sándor: Kerékpárosok Könyve (Bicajos könyv II.);

Szakemberigény:

nem

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Vidovich Kálmán (kalman_vidovich@yahoo.co.uk)

2

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Zenész

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

kottaolvasás, hangszeres tudás

Veszélyesség:

Követelménye:

- Tudj kottát olvasni
- Kíséret nélkül énekelj valamit vagy játszd hangszereden ismeretlen kottából (blattolás)
- Egy előre kiadott 30-30 műből álló listából választott és néhány előre nem ismertett mű, amelyet fel kell ismerni:
- 10 könnyű klasszikus zeneműből ismerj fel 5-öt
- 10 magyar komolyzenei műből ismerj fel 5-öt
- 10 nem magyar komolyzenei műből ismerj fel 5-öt
- Válassz egy zeneszerzőt, akinek megismered életét és munkásságát és arról tarts egy előadást
- Hangszereden játszd el kotta nélkül legalább 15 népdalt és vagy komolyzenei darabot.
- Adj elő egy előadási darabot hangszereden vagy énekelve (kísérettel is lehetséges)
- Egy tábortűz műsort taníts be és vezesd, úgy, hogy hangszereden kíséred azt
- A különpróbára való jelentkezés feltétele a hangszeres tudás,

Szakirodalom, segédanyag:

Bánki Gábor: A Zeneelmélet Alapjai, Comenius Kft, 2000;

Szakemberigény:

zenetanár?

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Szálkai Ádám (szalkai.adam@gmail.com)

3

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Népdalos

Nehézségi szintje:

könnyű

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

-

Veszélyesség:

Követelménye:

- Legyen népdalos füzeted 70 népdallal, amelyből 5-5 katonadal, betyárdal, szerelmes dal, csúfolódó;
- Népdalait tudd besorolni stílus szerint és 25 népdalról tudd, hogy honnan származik;
- Készíts tematikus áttekintést az általad ismert népdalokról;
- Nagy magyar népdalgyűjtők ismerete;
- Taníts meg egy népdalt a csapatnak;
- Állítsd össze egy tábortűz dalait (a tábortűzvezető útmutatása alapján) és vezesd azok éneklését (te kezdéd el, figyelsz a kezdőhangra, te hagyod abba, figyelsz a versszakok sorrendjére, ha ez nem egyértelmű stb.)
- Ismerd a magyar népi hangszereket (mutasd be őket pár mondatban: citera, pásztorfurlya, tárogató, cimbalom stb.) és egyiken játssz el 20 népdalt.

Szakirodalom, segédanyag:

101 Magyar népdal, Márton Áron Kiadó, Bp, 1991;

Cserkészek Daloskönyve, Márton Áron Kiadó, Bp, 1991;

A Mi dalaink, Márton Áron Kiadó, Bp, 1994;

Szakemberigény:

nem

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Báró Anna (baroanna21@gmail.com)

4

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Villanyszerelő

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

14 év

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

- Beszélj az elektromosság alapvető fogalmairól, mértékegységeiről;
- Beszélj az egyen és váltóáram közötti különbségről, a biztosítás és földelés lényegéről, a hibás kapcsololás és érintkezés veszélyéről;
- Beszélj a próbázatónak a biztonsági rendszabályok betartásáról a házi elektromos készülékek használatánál.
- Olvass le egy villanyórát, számítsd ki a fogyasztott áram költségét;
- Köss össze vezetékeket, szigeteld azokat;
- Készíts egy csillárkapcsolást;
- Készíts egy sátorvilágítást cserélhető teleppel, kapcsolóval, izzóval/leddel és mutasd be a próbázatónak.

Szakirodalom, segédanyag:

Josef Kunc: Villanyszerelés lépésről lépésre, Cser Kiadó

Szakemberigény:

szaktanár, villanyszerelő

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Szabó Gergely (szabodegergo@citromail.hu)

5

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Tolmács

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

egy idegen nyelv ismerete

Veszélyesség:

Követelménye:

- 15 perces beszélgetés a választott idegen nyelven a próbáztatóval;
- bemutat egy 300 szóból álló levelet (a próbáztató által kiadott témák közül választhat),
- lefordít két magyar cserkészcikket: egyet szóban, egyet írásban;
- hangosan felolvas egy min. két (A4) oldal terjedelmű részt valamilyen idegen nyelvű könyvből;
- egy cserkész témájú hangfelvétel alapján megold egy feladatlapot;
- levelez egy külföldi cserkészzel (lehet postai vagy internetes úton is) és azt bemutatja a próbáztatónak;
- szituációs játék: a próbáztató és egy segítő nem értik egymást, nem beszélnek egymás nyelvét, a próbáztatónak meg kell mutatnia tolmácsi képességeit, hogy a két fél megértse egymást.
- A próbázás során nem csak a próbabpontok teljesítése számít. Figyelembe lesz véve a kiejtés és a nyelvtani helyesség, azonban ezek kevésbé súlyozva jelennek meg.

Szakirodalom, segédanyag:

Illy József: Magyar-Angol, Angol-Magyar cserkészsztár, Márton Áron Kiadó, Bp, 2002;

Szakemberigény:

nem

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Szatmári Nóra (nori.szatmari@gmail.com)

6

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Nehézségi szintje:

könnyű

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Legalább egy táborban volt

Veszélyesség:

Követelménye:

- Az északi irány meghatározására 10 módszer ismerete, gyakorlati alkalmazása. Cél, hogy bármilyen körülmények között meg tudja határozni az irányokat a próbázó.
- Térképméret (távolságmérés, 20 térképjel lerajzolása, színek, arányszámok), térképálózat, térképfajták
- Laptájéoló ismerete, használata
- "Bézárd" rendszerű vagy "menettájéoló" ismerete, használata;
- Helymeghatározás tájolóval (előremetszés, hátrametszés, oldalrametszés)
- Írányszög meghatározása, iránymérés térképen és terepen
- Gyakorlati próbafeladatok: túravezetés, 4 km iránymenetben 200-300 m távolságú pontok között (komolyabb svédpálya), térképázlat készítése 5 km-es adott útvonalról, egy geoláda felkutatása

Szakirodalom, segédanyag:

Cserkészek térképéskönyve, Márton Áron Kiadó, Bp. 1998

Szakemberigény:

nem

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Taczman András (taczmana@freemail.hu)

7

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Csillagász

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

-

Veszélyesség:

Követelménye:

- A naprendszer bolygóinak felsorolása és rövid jellemzése;
- Geocentrikus világbkép, heliocentrikus világbkép;
- Kepler törvényei: I., II., III.;
- Csillagászati alapfogalmak:csillag, pulzárok, nóvák, csillagok keletkezése, Vörös óriás, Fehér törpecsillag, csillagrendszerek, Tejútrendszer(galaxis), bolygók, kisbolygók(aszteroidák), me-teorok;
- A Nap;
- Föld-típusú bolygók (kőzetbolygók) jellemzése;
- Jupiter-típusú bolygók jellemzése;
- A Föld mint égitest;
- A Hold;
- Planetárium vagy csillagvizsgáló meglátogatása;
- 7 csillagkép felismerése (ha 2. próbára készül, további 8);
- É-i irány meghatározása csillagok használatával, min. 2 módszerrel;
- É-i és D-i félteke jelentősebb csillagképei;
- Csillagképekhez kapcsolódó hiedelmek;

Szakirodalom, segédanyag:

Berndt Muller: A Csillagászat alapjai Budapest, Gondolat 1977

Szakemberigény:

földrajztanár?

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Muhari Laura (muhari.laura@gmail.com)

8

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

12 év

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

•Elsősegélynyújtó alapismeretek elsajátítása elméletben és gyakorlat-ban

Kiképzési anyag elméleti és gyakorlati ismerete:

- Ájulások fajtái
- Állatharapások, csípések
- Égések, hőártalmak, hidegártalmak
- Sebek, sebfertőzés
- Vérzések, vérzéscsillapítás
- Csonttörések, ízületi sérülések
- Alapvető életfunkciók
- Életveszélyes állapot
- Stabil oldalfekvés
- Szem, orr, fül sérülések ellátása
- Áramütés
- Újraélesztés
- Hasi sérülések
- Mellkasi sérülések
- Fektetések
- Gerincsérülések
- Kötözések, kötszerek kezelésük, tárolásuk, felülvizsgálásuk;
- Egyéb elsősegélynyújtó eszközök, felszerelések.

Szakirodalom, segédanyag:

Dr. Andics László : Elsősegély közúton, otthon, munkahelyen, köz-területen, Pharma –Press, 2010

Szakemberigény:

mentőápoló, szakápoló, orvos.

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

9

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Olvasó

Nehézségi szintje:

könnyű

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Veszélyesség:

Követelménye:

- 20 könyvet tartalmazó jegyzék összeállítása, amit az előző évben olvastál és tartalmukra még jól emlékszel (8 könyv magyar írótól legyen);
- Szövegértési feladatsor a magyar nyelvről;
- 2 kiválasztott könyv tartalmáról 200 szavas fogalmazást írni;
- Arany János: Toldi;
- 3 költő és 3 író életrajzának ismertetése;
- A csapatkönyvtár rendszerezésének ismerete, könyvek kezelése, karbantartása;
- A4-es oldalnyi kutatómunka: címe: A legkedvesebb költőm (kézzel írott)
- Fél A4-es oldalnyi önéletrajz.

Szakirodalom, segédanyag:

A próbáztató által megbeszélte könyvek

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Muhari Fruzsina (muhari.fruzsina@gmail.com)

10

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Csapattörténevez

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Veszélyesség:

Követelménye:

- Tudja a csapat mikor alakult/újraalakult, kik voltak a vezetői.
- Dolgozatot készít lakóhelye cserkész történelméről, illetve az alábbi 3 cserkész témakörből legalább még az egyikből 4 oldalas trejdelemben oldalanként maximum 1-1 képpel: világcserekszet története, a magyar cserkész története, a VI. Világjamboree;
- Készít egy jegyzéket, hogy hol lehet cserkész történelmi témában adatokat találni, kutatni országos és helyi vonatkozások is legyenek benne;
- 3 helyi vonatkozású cserkész eseményről beszámolót/cikket készít a csapatkrónikába/helyi médiába;
- Kiselőadást szervez legalább raji szintem a lakóhelye cserkész történelméről vagy
- Készít 3db 50x70 cm-es tablót magyar cserkész történelem témában.

Szakirodalom, segédanyag:

Bakay Kornél: Ragyogj cserkészliliom! Metrum Kiadó Bp. 1989;

Bodnár Gábor: A Magyarországi cserkész története, Püski, 1989;

Gergely Ferenc: A Magyar cserkész története 1910-1948, Göncöl Kiadó, Kft. Bp, 1989.

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Csapatparancsnokod

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Motorszerelő

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

14 év

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

- A Próbázónak rendelkeznie kell egy segédmotor kerékpárral (vagy motorral működő dologgal) a próbázatóval egyeztetve;
- Kétütemű motorok (Simson, Jawa, stb.) javítása, karbantartása, felújítására;
- A személygépjárművek karbantartó munkálatai (90 –es évekig bezárólag) az ún. klasszikus “karburátoros gépjárművek”;
- 1. Ismertesd a rajzok segítségével a belsőégésű motorok (két és négyüteműek) szerkezetét és működését. Ismerj fel 12 bemutatott alkatrészt;
- 2. Ismerd fel a gyakorlatban a hibás elő- és utógyújtást, a rossz keverést, a túlolajzást;
- 3. Végezz általános karbantartó munkálatokat egy gépjárművön. (Olajcsere, zsírozás, hűtővíz, kerekek átcserélése, stb.);
- 4. Cseréld gyújtógyertyákat, végezz azokon állítást, tisztítást;
- 5. Szedd szét, tisztíts meg, és rakj össze egy kismotort. (Ügyelj a megfelelő szer-számok használatára, az alkatrészek tisztántartására, előolajozásra, stb.);
- 6. Indíts be és kezelj:
 - a. egy fűvágógépet (berántósat)
 - b. egy csónakmotort
 - c. egy motorkerékpárt
 - d. egy szivattyút, áramfejlesztőt

Szakirodalom, segédanyag:

Jurek Aurél: Belsőégésű motorok, Tankönyvkiadó, Bp, 1957;

Surányi Endre: Az autó, Táncsis Kiadó, Bp, 1963.

Phil Mather: Robogók szerviz és javítás (maróti könyvek)

Szakemberigény:

szaktanár, autószerelő?

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Vas Gábor (wasgabor94@gmail.com)

12

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Idegenvezető I

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Legalább egy táborban volt, 12 év

Követelménye:

- Ismerd lakóhelyed történelmét, a múltban betöltött szerepét!
- Ismerd lakóhelyed nevezetes műemlékeit, épületeit, közülük 3-3-nak a történetét is!
- Ismerj városod testvérvárosai közül legalább 4-et, tudj mindről 1-2 fontos információt!
- Ismerd városodban a következő helyeket: orvosi rendelő, kórház, fogorvosi rendelő, állatorvosi rendelő, tűzoltóállomás, rendőrség, mentőállomás, gépkocsi javítóműhely, üzemanyagtöltő állomás, posta, parkok, színház, mozi, szórakozóhelyek, kulturális/ művelődési központok, múzeumok, uszoda, strand, sportközpontok...stb;
- A fentieket be tudd mutatni élőben, vagy egy várostérképen.
- Ismerd városod híres szülöttei közül a már elhunytak és a még élők közül legalább 4-4-et!
- Tudj városodban milyen közlekedési lehetőségek állnak rendelkezésünkre, tudj hol vannak ezek megállóhelyei!
- Ismerd városod iskoláit, óvodáit, és ezeket be tudd mutatni térképen!
- Ismerd csapatparancsnokod, őrsvezetőd, és őrsitársaid lakóhelyét, hogy hol találhatóak!
- Ismerd városunk fontos eseményeit, nemzetközi fesztiváljait, kulturális programjait!
- A próba maga egy legalább 2 órás idegenvezetés a városban, az általuk előre elkészített terv alapján.

(a Fővárosban lakók esetében város = kerület)

Szakirodalom, segédanyag:

Pannónia útikönyvek;

saját településismereti könyvek, honlapok

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Szatmári Petra (petraszat@gmail.com)

13

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Modellező

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

12 év

Veszélyesség:

Követelménye:

- Makett összeállítása félkész elemekből (Üzletekben kapható makett összerakása dobozból);
- Makett igényes elkészítése (boltban vásárolt makett összeépítése, festése, életszerűvé alakítása, különböző technikák alkalmazása, esetleg diorámába helyezése. Ezen makett megépítése során háttérdokumentációt szükséges gyűjteni, hogy a valóságnak a leginkább megfelelőbb produktum készüljön.);
- Makett saját kezű pontos építése (Szabadon választott anyagból, egy valóságos tárgy kicsinyített másának az elkészítése);
- Szabadon választott modell építése (Egy szabadon választott eszköz kicsinyített működőképes modelljének a megépítése. A hangsúly itt nem a szépségen van, hanem egy működési folyamat megjelenítésén);
- Makett kiállítás látogatása
- Mini műhely/munkahely kialakítása otthon, (próbáztatónak bemutatva);
- Helyi (környéki) makett- vagy modellversenyre nevez be.
- Vizsgamunka elkészítése, melyet egy cserkészrendezvényen be kell mutatni a többieknek. Ez a munka a fenti pontok közül bármelyik modell vagy makett lehet. (Tehát a különpróba során minimum 3 munkát kell tudni felmutatni);

Szakirodalom, segédanyag:

www.makettinfo.hu;

Promodell magazin.

Szakemberigény:

- ?

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Tarjáni Zoltán (tarjanizoli@freemail.hu)

14

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

12 év

Veszélyesség:

Követelménye:

- Adj elő egy prózai számot és szavalj el egy verset! (Vannak terjedelmi követelmények.)
- Olvass fel egy részletet a vizsgáztató által rendelkezésedre bo-csátott könyvből; a jó kiejtés, hangsúlyozás és hanghordás elbírálás alá esik!
- Egy cserkészünnepélyen, vagy cserkészprogramon mondj el egy ünnepi beszédet az ünnep, vagy a program fontosságát hangsúlyozva!
- Számolj be a próbáztatónak a vitáról, a vitakultúráról!
- A legfontosabb követelmény a helyes szóhasználat és kiejtés.

Szakirodalom, segédanyag:

Németh Erzsébet: Közszerelés. A társadalmi szintű kommunikáció kézikönyve, Bp., 2006.

Bognár Elek: A szónoklás gyakorlati tudnivalói, Bp 1990;

Szakemberigény:

magyartanár?

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Hoványi Márton (hovanyi.marton@gmail.com) & Szónok Születik Retorikaiskola

15

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Szónok II.

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

16 év Szónok I. különpróba

Veszélyesség:

Követelménye:

- Szerezd meg a Szónok I. különpróbát;
- Készülj fel egy nyolcperces, önállóan kitalált témából (és műfajból), saját felkészülés nyomán fejből, legalább 30 fős zsűri előtt (akik között ismeretlenek is kell, hogy legyenek) előadott nyilvános beszéd. A beszéd során a verbális, vokális és nonverbális készségek összehangolt és magabiztos használatával a hallgatóság figyelmének felkeltése és megtartása a cél. A segédeszközök (prezentáció, interakciók stb.) készség szintű használata mellett az előadást követő kérdések megnyugtató kezelése is elvárt.

Szakirodalom, segédanyag:

Németh Erzsébet: Közszerelés. A társadalmi szintű kommunikáció kézikönyve, Bp., 2006.

Arisztotelész: Rétorika Bp 1999.

Bognár Elek: A szónoklás gyakorlati tudnivalói, Bp 1990;

Szakemberigény:

magyartanár?

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Hoványi Márton (hovanyi.marton@gmail.com) & Szónok Születik Retorikaiskola

16

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Nehézségi szintje:

könnyű

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

12 év

Veszélyesség:

Követelménye:

- A Biblia szerkezetének ismerete;
- 5 evangéliumi példabeszéd, 5 evangéliumi csodatétel, 5 ószövetségi történet részletes ismertetése fejből;
- A bibliai rövidítések ismerete;
- Rendszeresen bibliaolvasás lelki olvasmányként, jegyzetek készítése és megbeszélése a próbázatóval;
- A bibliai könyvek keletkezésének ismerete nagy vonalakban;
- A teljes Biblia elolvasása;

Memoriter: 10 ó- és 10 újszövetségi vers megtanulása fejből

A próbázó tudja, hogy mely bibliai könyvek milyen nyelven íródtak eredetileg és meg tudja állapítani hallott szöveg alapján, hogy protestáns vagy katolikus fordítást használnak-e magyar nyelven.

Szakirodalom, segédanyag:

Biblia;

Rózsa Huba: Mi a Biblia, Bp. 2010. Mócsy Imre: Mi a Biblia? (online elérhető, katolikus anyag)

Gál Ferenc: A jelenések könyve, Szeged, 1994.

Szakemberigény:

hitoktató?

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Horgász

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

14 év, legalább egy táborban volt

Veszélyesség:

Követelménye:

Elmélet:

- Halászati-horgászati törvény;
- Országos és helyi horgászrend;
- A halór és hatásköre;
- Korosztályok (gyerek, ifi, felnőtt);
- Horgászvizsga kritériumai;
- Halak és élőhelyeik, fontos rendelkezések;
- Óshonos és betelepített halfajok;
- Védett halaink;
- Tilalmak és méretkorlátozások.

Gyakorlat:

- Bot – Orsó – Horgászláda;
- Damil, úszó, horog;
- Különböző csomók, horogkötés, ereszték beállítás;
- Finomszerelések, feeder, pergető stb. módszerek.

Egyéni otthoni gyakorlati feladatok:

- A fogási naplón kívül vezessen egy részletes naplót is (Időpont, Helyszín, Hal fajtája, Súlya, Hossza, Módszer, Csali);
- Horgászláda rendberakása, felszerelés rendszerezése;
- 3 db horog megkötése, úszós szerelék szemléltetése rajzon.

Zárófeladatok:

- Jelképes horgászvizsga letétele: szerelék összeállítása önállóan, halfogás;
- Halfeldolgozás, pucolás, fűszerezés, sütés.

Szakirodalom, segédanyag:

Moder Horgászat A-tól Z-ig Fish-Line Könyvkiadó Bp, 2009;

https://www.nebih.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/foldmuv_ig/szakteruletek_fm/vho_fm/halaszat/horgaszvizsga

Szakemberigény:

horgászvizsgás gyakorló horgász

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Gerőcs Zoltán (gerocs5@freemail.hu)

18

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Pénzügyi

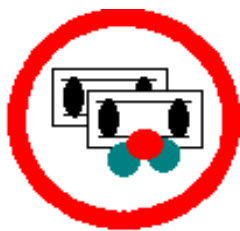
Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

14 év, legalább egy táborban volt

Veszélyesség:

Követelménye:

- A pénz kialakulása, a forint története, korábbi magyar fizetőeszközök;
- Ismertebb és fontosabb pénznemek (EUR, USD, CHF, JPY, GBP);
- Árfolyamok, átváltások. Figyelemmel követed az árfolyamok alakulását;
- Megtakarítási és kölcsön formák (folyószámla, bankbetét, állampapír, vállalati kötvény, ingatlan, részvény, arany, befektetési jegy, folyószámla-hitel, személyi kölcsön, hitelkártya, lízing, jelzáloghitel) kamat, kamatszámítás;
- Cash-flow összeállítása. Vezesd a bevételeid és kiadásaid alakulását 3 hónapon át MCSSZ Táborozási Szabályzatában található pénz-tárkönyv segítségével;
- Pénzügyi formák (bank, biztosító, pénztárak, befektetési szolgáltatók) Melyik mire való?
- A tőzsde kialakulása, működése, árfolyamkövetés, részvény, részvényindex;
- A befektetési háromszög (biztonság, hozam, likviditás)
- Befektetés politika (feltörekvő piacok, fejlett piacok, a 2008-as válság) portfóliótervezés.

Szakirodalom, segédanyag:

Sodics Judit - Dr. Jarjabka Ákos: Pénzügyi alapismeretek Pécs, 2007;

Koltai Zoltán, Zeller Gyula: Pénzügyi alapismeretek - kézikönyv és munkafüzet, Pécs, 2014.

Szakemberigény:

pénzügyi szakember, könyvelő, bankár

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Mizsei Zoltán (mizseiz@grantis.hu)

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Csomózó

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Legalább egy táborban volt, 12 év

Veszélyesség:

Követelménye:

- Mutasd be az alábbi alapcsomókat: sváb hurok, egyszerű kettős, ívelt kettős, szorító nyolcas, zsinegfeltekerés, dugólekötő, halászcsomó, csúszóhurok, állóhurok,;
- Mutass be még ezen kívül még legalább 10 nehezebb csomót és kötő-zést mentőcsomó, hármass fonás, tűzoltó fonás, keresztötés, sátorfe-szító, kötélrövidítő, 3 bot összekötése, párhuzamos rudak összekötése;
- Készíts egy lebegő zászlórúdat, vagy erdőben kitermelt anyagból;
- Készíts egy háromréteges, bőrszíjból font nyakkendőgyűrűt az őröd új cserkésze/valaki számára;
- Írányíts egy őröt hídépítésben kötelekből és rudakból, vagy csak kötelekből. (a híd hossza kb. 5 méter legyen.);
- Készíts 7 tábori alkalmazhatóságot faágak és zsineg segítségével. (tábori szék, mosdótáartó, konyhai állvány, stb.);
- Az 1. pont csomóit kösd meg a hátad mögött, vagy becsukott szem-mel vagy teljes sötétben;
- Beszélj a kötelek óvásáról, helyes tárolási módjáról, csavarj fel különböző vastagságú és hosszúságú köteleket raktározásra;
- Készíts egy méter hosszú kötelet természetes anyagokból (fű, hánacs, stb.) testsúlyod teherbírására;

Szakirodalom, segédanyag:

Dr. Dulin Jenő: Csomók, Gabo, Bp, 2010;

Maria Constantino: Csomók kézikönyve, Alexandra, Pécs, 2004.

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Rádiós

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Villanyaszerelő különpróba

Veszélyesség:

Követelménye:

- Tudja elmondani a rádiók alapvető működését.
- Legyen tisztába az alapvető fogalmakkal (pl hullám, hullámterjedés, interferencia, frekvencia, amplitúdó)
- Tudja használni a morze abc-t, akár távíró, akár rádió segítségével.
- Tudjon építeni egy egyszerű morze adót
- Helyezz üzembe egy tábori távbeszélő összeköttetést.
- Ismersd és tudd alkalmazni a rádiós forgalmazás alapszabályait
- Rádiós repeater (átjátszó) készítése (alkatrészekből építve for-rasztással) és telepítése valamelyik templomtoronyba vagy adótoronyba.
- Szerelj fel két külső hangszórót egy ünnepély, stb. alkalmával.
- Beszélj a különböző elektromos készülékek által keltett vételi zavarok kiküszöböléséről.
- Helyezz üzembe és kezelj:
 1. egy erősítő berendezést,
 2. egy mikrofont,
 3. egy CD lejátszót.

Szakirodalom, segédanyag:

Rádiótechnika, magazin, Rádiótechnika évkönyvei;

Szakemberigény:

szakember

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Buck Miklós (buck.miklos@gmail.com)

21

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Tűzrakó

Nehézségi szintje:

könnyű

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Legalább egy táborban volt, 12 év

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

- Tűzbiztonság, tűzgyújtás szabályainak ismerete, és bemutatása a gyakorlatban is;
- Különböző tüzek ismerete, tűzfajták;
- Tűzfajták (főzőtűz, őrűz, munkatűz, stb.) gyakorlati alkalmazásának ismerete azok alkalmazása, és megépítése;
- Tűzgyújtás különböző módokon;
- Tűzgyújtás „mostoha”, nem ideális feltételek között (téli, vi-zes alapanyagok, stb.);
- Tűzoltási módszerek;

Szakirodalom, segédanyag:

www.vadonszava.blog.hu

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Hegedűs Gábor (hegedusgabor298@gmail.com)

22

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Szakács

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Legalább egy táborban volt, 12 év

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

- Főzési alapfogalmak, egyszerű italok, ételek készítése (tea, ka-kaó, tészta, rántotta);
- Főzési alapműveletek (pirítás, dinsztelés, párolás, habarás, rántás);
- 3 tábori egytálétel elkészítésének ismerete, tábori körülmények közötti elkészítése őröd részére;
- Őrsödet egy portya alkalmával élelmezed;
- Főzéshez megfelelő tűzhely, tűz készítése;
- Tábori edények és eszközök kezelése és karbantartása;
- egy csapat- vagy rajportyán a közös étel elkészítésében segéd-kezel;
- Nyersanyagok tárolásának ismerete tábori körülmények között;
- Órsi konyhafelszerelés összeállítása;
- Egyszerű sütemény sütése;
- Kétfogásos ebéd készítése.

Szakirodalom, segédanyag:

Horváth Ilona: Szakácskönyv

Pécsi Öregcserkészek: Cserkészek szakácskönyve, Márton Áron Kiadó, Bp. 1994.

Szakemberigény:

aki már volt tábori szakács

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Ilonka Zsófia (ilonka.zsofia@gmail.com)

23

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Asztalos

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Legalább egy táborban volt, 12 év

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

- Egy 10 cm széles „szabvány deszkából” vágj le egy megadott méretet (előrajzolás, pontosság, derékszögűség);
- Ismerd és tudd használni az egyszerű kéziszerszámokat (kala-pács, fűrész, csavarhúzó, szöghúzó, harapófogó, laposfogó, ráspoly, reszelő);
- Ismerd és tudd használni az egyszerű kötőelemeket (szeg, fa-csavar, metrikus csavar);
- Készíts el egy kisebb tárgyat magad számára (ceruzatartó, könyvtámasz, dobozka, stb.) mely legalább 3 alkatrészből áll, és szegezéssel, csavarozással rögzítettek az elemek;
- Ismerd és tudd a fa felületének kikészítését, csiszolás, beeresztés és lakkozás / alapozás és festés;
- Vegyél részt a csapat bútorainak, javításában. vagy készíts egy polcot a csapatotthonba (közös is lehet);
- Készítsd el a csapat Raktárosának megadása és tervei alapján az őrsötök ládáját. (ketten is készíthetitek).

Szakirodalom, segédanyag:

Technika tankönyvek 5-6-7-8. osztály;

Michael Farrow: A hobbiasztalos, Cser Kiadó, Bp, 1999.

Szakemberigény:

technikatanár, asztalos

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

24

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Egerészölyv

Nehézségi szintje:

könnyű

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

14 év, legalább egy táborban volt

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

- Fél nap (12 óra) egy 3 fős társaság tagjaként a természetben;
- A 12 órás időtartam tartalmaz az éjszakázást;
- Minimális felszereléssel;
- Minimális étellemezéssel;
- Csak csapattábor alatt teljesíthető;
- A jelentkezők közül a csapatvezetőség választja ki az évente max 2x3 főt, azaz ki kell érdemelni a lehetőséget.

Szakirodalom, segédanyag:

-

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Csapatparancsnokod

25

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

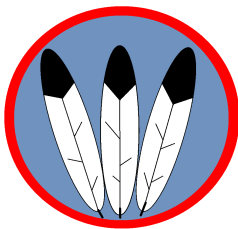
Három sastoll

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

18 év, egy táborban volt, egerészölyv különpróba

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

- 1 nap (24 óra) szótlantul;
- 1 nap (24 óra) étlen;
- 1 nap (24 óra) egyedül a természetben minimális felszereléssel és minimális élelmezéssel;
- Csak csapattábor alatt teljesíthető;
- A jelentkezők közül a csapatvezetőség választja ki az évente max 3 főt, azaz ki kell érdemelni a lehetőséget.

Szakirodalom, segédanyag:

-

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Csapatparancsnokod

26

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Jogi alapismeretek

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

14 év, legalább egy táborban volt

Veszélyesség:

Követelménye:

- A jog fogalma;
- Jogalanyok, jogképesség;
- Jogszabályok: alkotmány-törvény-rendelet-határozat;
- Hatalmi ágak: törvényhozás-végrehajtás;
- Az Állam és az államigazgatás, eljárásrendek;
- Természetes és jogi személyek, civil szervezetek, egyesületek, alapítványok.

Szakirodalom, segédanyag:

Jogi alapismeretek, Patrocínium kiadó, Bethlen sorozat

Szakemberigény:

jogász, ügyvéd, bíró

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Dr. Constantinovits-Csóka Sarolta (csoka.sarolta@cserkesz.hu)

27

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Fényképész

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Legalább egy táborban volt, 12 év

Veszélyesség:

Követelménye:

- Ismerd a fényképezés történetét;
- Készíts 12 felvételt (3-3) képet az alábbi témakörökből:
 - Családi csoport,
 - Cserkészethez kapcsolódó témáról (nem személyek),
 - Saját kedvenc témád,
 - próbáztató által meghatározott téma,
- Fényképekkel dokumentálj csapateseményeket:
 - I. próbára készülés esetén 2 csapateseményt,
 - II. próbára készülés esetén 4 csapateseményt;
- Készíts őrsi- raj- és csapatfényképeket;
- Egy választott őr életéről készíts fotómontázst 12 képből;
- A csapat eseményeiről a helyi újságba/csapatnaplóba készült cikkekhez legalább 3 alkalommal készíts 1-1 képet;
- Valamely szülői értekezleten tarts egy 5 perces fényképvetítést, vagy helyezz el 4, egyenként 6-8 fényképet tartalmazó tematikus tablót az elmúlt időszakról;
- Vezetőkről készíts portrét/igazolványképet.

Szakirodalom, segédanyag:

Michael Freeman: A digitális fényképezés kézikönyve, Gabo, 2010;

Richard Olsenius: Fekete-fehérben, Geographia Kiadó;

Dr. Szabó Tibor: Az analóg fényképezés elmélete és gyakorlata Syca Kiadó, 2000

Szakemberigény:

fényképész?

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Vidovich Kálmán (kalman_vidovich@yahoo.co.ul)

28

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Cukrász

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

14 év, legalább egy táborban volt

Veszélyesség:

Követelménye:

•Gyűjts össze 25 kipróbált receptet az alábbiak szerint és rendezd füzetbe:

•5 sós jellegű (pl.: pogácsa, stangli),

•5 töltetlen édes jellegűt (pl.: teasütemény, keksz),

•5 sütés nélküli édesség (pl.: pohárkrém, keksztekercs),

•5 töltelékes sült édesség (pl.: piskótatekercs, krémes),

•5 torta (töltelékkel, ill. bevonattal);

•Ismerd az édesség/desszertkészítés biztonsági és egészségügyi, valamint alapanyagtárolási szabályait;

•Látogass meg egy cukrászüzemet, ahol tájékozódj a szükséges berendezésekről, eszközökről;

•Állíts össze egy minimális "otthoni cukrászműhely" eszközállományt;

•A fenti 5 csoportból, összesen 3 receptet készíts el a próbáztató választása szerint;

•Egy táborban, portyán süss süteményt tábori körülmények között.

•Őrsvezetőd születésnapjára készíts meglepetés tortát.

Szakirodalom, segédanyag:

Dr. Dunszt Károly: Cukrászati ismeretek (CD-melléklettel) Kép-zőművészeti Kiadó, 2012;

Édesanyád, nagymamáid receptgyűjteményei

Szakemberigény:

nagymama, gyakorló cukrász?

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Vidovich Kálmán (kalman_vidovich@yahoo.co.ul)

29

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Házimunkás

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Legalább egy táborban volt, 12 év

Veszélyesség:

Követelménye:

- Kérj szüleidtől bizonyítványt, hogy rendszeresen, szorgalmasan segítesz a házimunka elvégzésében az alábbiak szerint:
- Egy héten (7 napon) át végezd:
- Saját és másvalaki cipőjének a tisztítása;
- Gáz/vilanytűzhely tisztítása;
- Asztalterítés ebédre/vacsorára;
- Mosogatás a ebéd/vacsora után;
- Vidd ki/le a szemetet;
- Takaríts ki legalább egy szobát, (söpítés, porszívózás, felmosás, portörletés);
- Vezesd le a csapatotthon havi nagytakarítását 2 alkalommal;
- Készíts a csapatotthonban takarítóeszköz ellenőrző listát;
- Ismerd a tisztítószerek hatását és veszélyeit (pl.: hypo, sósav)
- Készíts egy 10 pontból álló házi baleset listát, elképzelésekkel, hogy hogyan lehet elkerülni;
- Állts össze egy házi elsősegélydobozt (gyógyszerek nélkül!)

Szakirodalom, segédanyag:

Arányi Mária: A kis háziasszony, Népszava Kiadó, 1990;

K. Daday Enikő – Pataki Mária: Kezdő háziasszonyok könyve Agricola Kiadó és Kereskedelmi Kft. 1990;

Valamint Édesanyád és Nagymamáid tanácsai.

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Vidovich Kálmán (kalman_vidovich@yahoo.co.ul)

30

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Szabó

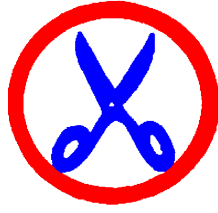
Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

14 év, legalább egy táborban volt

Veszélyesség:

Követelménye:

- Ismeri az alapvető öltéstípusokt (keresztöltés, láccöltés, szegőöltés, pelenkaöltés, gépöltés);
- Kisebb virág, vagy, díszes monogram, vagy cserkészliliom kihímzése (pl. csajkaszákra);
- Kézzel felvarr: kapsot, patentet, gombot.
- Készít (kézzel) egy csajkaszákot, vagy könyvhuzatot, vagy szemüvegtokot.
- Ismeri a különböző anyag típusokat (pl.:vászon, klott, filc);
- Ismeri a különböző szövettípusokat (pl.:dzsörzé, fésűs, sávoly);
- Tud varrógéppel varrni;
- Készít egy keretmeseruhát, (zsákruhát) géppel varrva, valami-lyen díszítési eljárárt alkalmazva;
- Elkészített munkái szabásmintáit bemutatja a próbázatonak.

Szakirodalom, segédanyag:

Eva-Maria Heller: Varrás - Alapok és technikák, Tölgy Kiadó;

Nan L.ides: Varrás - 200 kérdés és válasz, Gabo Kiadó.

Szakemberigény:

varrásban jártas

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Kuti Veronika (kutiverus@gmail.com)

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Titkár

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

kommunikáció és helyesírás különpróba

Veszélyesség:

Követelménye:

- Kézírása olvasható, rendes, de ismeri alapfokon az elektronikus szövegszerkesztést, valamint legalább kétféle másoló (sokszorosító) gép használatát is;
- Tisztában van a magyar helyesírás szabályaival;
- Mindenféle „polgári iratot” (levelet, kérelmet, köszönetet, meghívót, igazolást, stb.) meg tud fogalmazni;
- Tud megtörtént eseményekről szabályos jelentést (jegyző-könyvet) és a cserkész-újság számára tudósítást készíteni;
- Ismeri az egyszerű pénzkezelés és pénztárnapló vezetés szabályait, valamint a postai díjszabást és a különféle postaszolgálat részleteit (Küldemény-, csomag-, pénz feladás stb.). — a telefax készülék kezelését, tud feladni és fogadni egy küldeményt-
- Ismeri a legfontosabb közigazgatási hatóságok helyét és fela-datkörét (önkormányzat, rendőrség stb.);
- Kezelen tudja lakókörnyezete (város, járás) térképét.
- Legalább egy hónapon keresztül végzi a csapatirodán a tenni-valókat.
- Legalább három hónapon keresztül vezeti az őrsi naplót és a pénztár-naplót.

Szakirodalom, segédanyag:

Rajparancsnok/csapattitkár/csapatparancsnok melletti működés

Szakemberigény:

cspk, rpk

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Kollár Tamás (kollar.tamas@mcssh.hu)

32

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Tűzoltó

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

14 év, legalább két táborban volt

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

- Ismertesd a tűzveszély lehetőségeit otthoni és tábori körülmények között (kitérve a tábori és otthoni főzőalkalmatosságokra, világítási eszközökre, fűtőberendezésekre, konyhai és háztartási elektromos eszközökre)
- Ismertesd a főbb tűzvédelmi törvényeket és rendelkezéseket, besorolásokat, a különböző tűzriasztási lehetőségeket, a tűzrendészeti szervek riasztását, a teendőket azok beérkezéséig;
- Mutass be a porral oltó tűzoltó készülék használatát, valamint a vödörlánc oltást. Szerelj össze egy egyszerű oltófecskendőt (tűzcsap, tömlő, fecskendő).
- Beszélj a nyilvános szórakozó helyek, (mozik, színházak, báltermek) gyűléstermek, stb. tűzvédelmi rendszeréről, tűzriadójáról.
- Ismertesd a tűzrendészeti szervek munkáját. Legalább kétszer ellátogatsz a helyi tűzoltóságra, ahol alaprajz segítségével készítesz tűzvédelmi utasítást a csapatotthon részére.

Szakirodalom, segédanyag:

Dr. Bleszity János: Tűzoltási ismeretek önkéntes és vállalati tűzoltók részére, Szövetkezeti Szervezési Iroda, Budapest 1988.

Szakemberigény:

tűzoltó

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Katasztrófavédelmi szakág

33

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Jeladó

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Legalább egy táborban volt, 12 év

Veszélyesség:

Követelménye:

- Ismerd és mutasd be az egy és két zászlóval való jeladást, az összes használatos síp- és karjeleket, az összes morse jeleket, a különböző jelzési módoknál használatos üzemi jeleket és rövidítéseket.
- Adj le és vegyél fel egy-egy távmondatot (kb. 150 betű) Egy zászlós és kétfászlós eljárással is, 30 betű percenkénti sebességgel, ahol az üzemi távolság 1 km (~1100 lépés) maximum 10% hibaival;
- Adj le és vegyél fel egy távmondatot morse jellel fejhallgató „távírókészülékkel”, (adás és vétel külön szobákban) 40 betű percenkénti sebességgel, valamint lámpával 300 méter (~330 lépés) távra 30 betű percenkénti sebességgel max. 10% hibaival;
- Adj jelzéseket (legalább 50 betű) rögtönzött és "szükség" híradó eszközökkel;
- Helyezz üzembe és kezelj egy általad készített tábori távíró készüléket;
- Ismerd a szemafor jeladást.

Szakirodalom, segédanyag:

Bodnár Gábor: Cserkészkönyv I-III; Püski, 1990;

Csongrádi Jenő: Új Magyar Cserkészkönyv I; Regnum Marianum, 1991.

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Vidovich Kálmán (kalman_vidovich@yahoo.co.ul)

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Egyházzolgálat

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

szentírásismeret különpróba

Veszélyesség:

Követelménye:

- Mond fel kifogástalanul: az Úr imáját,(Miatyánk...); az Összejövetel előtti és utáni imát, a reggeli és esti imát, az étkezés előtti és utáni imát;
- Segédkezz rendszeresen Szentmisén/Istentiszteleten. Ismerd és mondd kifogástalanul a közös imákat;
- Ismerd a Szentmise/Istentisztelet fő részeit, szokásokat;
- Énekelj el 6 egyházi éneket, zsoltárt;
- Egy (csapat)tábor vagy két portya alkalmával vezesd naponta a reggeli és esti imát, énekelj a tábori reggeli és esti fohászt;
- Beszéljess a próbáztatóval vallásod tanításairól.
- Legalább 3 alkalommal (tábori) Szentmisén/Istentiszteleten olvasd fel az olvasmányt/szentleckét/tanítást;
- Végezz egy célfeladatot.(segédkezz a pásztorok miséjén, az újévi Istentiszteleten, stb.)
- Tégy eleget vallásod előírásainak, és örködj őrödnök vallásos élete felett, beszéljess erről a próbáztatóval.

Szakirodalom, segédanyag:

Verebényi István: Ministránsok kézikönyve: SZIT, Bp 2011.

Szakemberigény:

hitoktató, lelkész

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Különpróba típusa (általános/szakági):

Barlangászszakág

Különpróba neve:

Barlangász különpróba

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

16+

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

1. Mi a barlangjárás hármasszabálya? (Értelmezd őket!)
2. Mi jelent a deffenzív biztosítás?
3. Miben nyilvánulhat meg a társak segítése a barlangtúra folyamán?
4. Mik a teendőik barlangi baleset esetén?
5. Mi tartozik egy barlangász alapfelszereléséhez?
6. Mik a világítással szemben támasztott követelmények?
7. Mik egy barlangász sisakkal szemben támasztott követelmények?
8. Mit kell tartalmazzon egy barlangász elsősegély felszerelése?
9. Milyen közetben keletkezik leggyakrabban barlang?
10. Milyen barlangkeletkezési módokat ismersz?
11. Milyen felszíni karsztformákat ismersz?
12. Milyen barlangi kiválásokat/képződményeket ismersz? Sorolj föl nyolcat!
13. Hogyan csoportosíthatjuk a barlangi állatokat?
14. Hozzá három példát barlangkedvelő állatfajra!
15. Merre fúj a huzat télen egy barlang „fölső” bejáratánál?
16. Hány fok van nagyjából egy barlangban? Mi befolyásolja egy barlang hőmérsékletét?
17. Mik Magyarország fontosabb karszterületei?
18. Mit tehetünk annak érdekében, hogy a barlangok világa minél sértetlenebbül megmaradjon?
19. Sorolj föl három bakonyi/mecseki/pilisi barlangot!
20. Sorolj föl öt budai/bükki/aggteleki-karszti barlangot!
21. Melyik Magyarország leghosszabb barlangja?
22. Melyik Magyarország legmélyebb barlangja?
23. Hogy hívják a magyar barlangászokat magába tömörítő civil szervezetet?
24. Miért lehet a barlangoknak régészeti szempontból fontos szerepe?
25. Sorolj föl három magyarországi barlangot, ahol az ősemberek kultúráinak nyomaira bukkantak!

Szakirodalom, segédanyag:

A BARLANGJÁRÁS ALAPJAI (2015.)

Szerkesztette: Dolgos Miklós (interneten elérhető a régebbi jegyzet (melyet Németh Tamás és Rose György szerkesztett), de az több technikai kérdésben is elavult. A különpróba anyaga viszont kb. 90%-ban helyesen van benne.)

Szakemberigény:

Egyéb barlangászcsoporthoz Alapfokú felkészítő tanfolyamok.

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Kun Botond (boti433@gmail.com)

36

Különpróba típusa (általános/szakági):

Kerékpáros szakág

Különpróba neve:

Országúti kerékpáros

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

közlekedési kp, 16 év

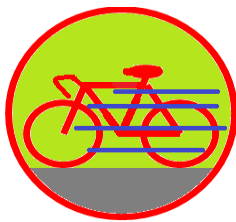
Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

Az országúti kerékpáros rendszeresen kerékpározik. Versenyszerű edzéseket tart, vesz részt azokon. Ismeri az országúti versenyeket (pl. Volta, Tour, Vuelta, Giro), azok szabályait. Legalább két (országúti) kerékpáros versenyen részt vesz.

Jelvénye: 33 mm átmérőjű, 2mm pirossal szegett láthatósági zöld színű alapon egy suhanó országúti kerékpár piktogramja.

Szakirodalom, segédanyag:

Edward Pickering: Biciklizés haladóknak

Szakemberigény:

szakedző, testnevelőtanár

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Vidovich Kálmán (kalman_vidovich@yahoo.co.ul)

37

Különpróba típusa (általános/szakági):

Kerékpáros szakág

Különpróba neve:

Kerékpártúrázó

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

közlekedési kp, 14 év

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

A kerékpártúrázó rendszeresen kerékpártúrázik. A különpróba megszerzésének feltétele egy éven belül összesen legalább 400 km megtétele, legalább 4 éjszakázással. A túrákon meglátogatott nevezetességekről rövid ismertetést, fényképet készít, és a megtett túrákat egy térképen bejelölve kell nyilvántartani.

Szakirodalom, segédanyag:

Dr. Nagy Sándor: Új Bicajos könyv;

Dr. Nagy Sándor: Kerékpárosok könyve

Kerékpártúrák Magyarországon - atlasz és útikalauz 1:250 000

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Vidovich Kálmán (kalman_vidovich@yahoo.co.ul)

38

Különpróba típusa (általános/szakági):

Kerékpáros szakág

Különpróba neve:

Kerékpártörténelem

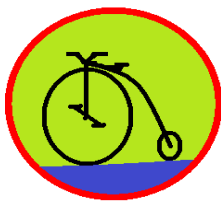
Nehézségi szintje:

könnyű

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

-

Veszélyesség:

Követelménye:

A különpróba kerékpár történelmi és típus ismereteit takarja. A próbázó ismeri a kerékpár kifejlődését, a típusokat, az egyes korok műszaki jellemzőit, a kerékpár történetében jeles személyeket és a hozzájuk kapcsolódó ismereteket.

Szakirodalom, segédanyag:

Varsa Endre: Magyar kerékpárok

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Vidovich Kálmán (kalman_vidovich@yahoo.co.ul)

39

Különpróba típusa (általános/szakági):

Kerékpáros szakág

Különpróba neve:

Kerékpárjavító

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Legalább egy táborban volt, 12 év

Veszélyesség:

Követelménye:

A különpróba a kerékpár műszaki ismereteket tárgyalja elméletben és gyakorlatban alapszinten, úgymint kerékpár típusok, defektjavítás, fék és váltó-bowden csere, és beállítás törött küllő cseréje, alapvető centírozás. Ezekből bármelyiket kérésre bemutatja, elvégzi

Szakirodalom, segédanyag:

A kerékpár (Magyar Könyvklub, Budapest)

Szakemberigény:

szakember, technikatanár?

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Vidovich Kálmán (kalman_vidovich@yahoo.co.ul)

40

Különpróba típusa (általános/szakági):

Kerékpáros szakág

Különpróba neve:

Kerékpáros közlekedési

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Legalább egy táborban volt, 12 év

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

A kerékpáros KRESZ ismeretek teljes körű elsajátítása BM Rendőrség, NKH előírásai szerint, elméletben és gyakorlatban. A próbázó a próbáztató által kijelölt útvonalon kerékpárral bemutatja a helyes közlekedést. Bemutatja és elemzi a biztonsági felszereléseket a kerékpáron

Szakirodalom, segédanyag:

Kerékpáros Közlekedési Ismeretek, Budapest 2004;

KRESZ idevonatkozó (gyalogos és kerékpáros része)

Szakemberigény:

szakember

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Vidovich Kálmán (kalman_vidovich@yahoo.co.ul)

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Színész, előadó

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

14 év, legalább egy táborban volt

Veszélyesség:

Követelménye:

Meglátogat legalább két színházi előadást;

Fogadalomtételkor előad egy cserkésztemájú verset;

Előad egy 4-6 dalból álló kis műsort, vagy 3 mesét ad elő tábortűz(ek) alkalmával;.

Ismerteti a különböző témájú4.

Röviden, ismeretei a különböző műfajokat (dráma, komédia, tragédia, musical, stb.) illetve példákat mond 3-3-at;

Ismeri és elmondja, hogy milyen szerepet játszik a színház igazgatója, díszlettervező, koreográfus, drámaíró, színész.

Egy véletlenszerűen kiválasztott téma után egy rövid előkészítése improvizálok egy vicces jelenetet.

Egyedül vagy más "szereplőkkel" előadnak egy klasszikus darabból egy jelenetet, mely legalább öt perc hosszú a nyilvánosság számára (pl. szülői értekezlet).

Legalább egy a következőkből:

- Készít egy jó keretmesejelmez legalább 2 kelléssel,
- Készít egy jó álarcot;
- Készít egy kézi bábót;
- Készít egy díszletet őrsi előadáshoz;
- Ír egy forgatókönyvet őrsi előadáshoz.

Levezet egy tábortűzet

Szakirodalom, segédanyag:

-

Szakemberigény:

szaktanár?

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Berkó Boglárka (bobero31@gmail.com)

42

Különpróba típusa (általános/szakági):

Lovas szakág

Különpróba neve:

Fél patkós próba

Nehézségi szintje:

könnyű

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

(Minimum) egy lovas alkalom

Veszélyesség:

Követelménye:

Elmélet:

lovardai alapszabályok

lovak életmódja, táplálkozása

lovak testrészei

lószerszámok (csikó kantár és angol nyereg részei)

lovast és lovat védő felszerelések

tisztítóeszközök, használatuk

minimum egy lovas népdal

Gyakorlat:

ló csutakolása, vezetése, pata tisztítása

szerszámok ápolása, karbantartása

Szakirodalom, segédanyag:

Javasolt, de nem szükséges egy szakági nyílt nap.

Ajánlott irodalom: bármely kezdőknek szóló lovas szakkönyv.

Tényleg bármi, rengeteg van.

PI: Székely István, Penny lovasiskola, Europress Kft., 1993

Szakemberigény:

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Lovas szakág (lovas_szakag@cserkesz.hu)

43

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

Nyelvismeretei

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

-

Veszélyesség:

Követelménye:

középfokú, c típusú nyelvvizsga

Szakirodalom, segédanyag:

-

Szakemberigény:

nyelviskolák

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

44

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

Kárpát-medence

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

16+

Veszélyesség:

Követelménye:

magyar nemzetrészek a KM-ben

szórványmagyarságkialakulása

magyarság szerveződése a KM-ben

KM nemzetiségei, történetük, szállásterületük, nevezetességeik

KM-i nemzetiségi konfliktusok forrásai

KM területén fellelhető államok nemzetiségpolitikája

KM gazdaságföldrajza

portya államhatáron túlra

egy nemzetiségi népszokás ismerete

Szakirodalom, segédanyag:

végtelen sok lenne :) feltérképezendő

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

45

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

Idegvezető II

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

16+ idegvezető I. különpróba

Veszélyesség:

Követelménye:

KM történelme

Magyarország történelme

megyei jogú városok részletes ismerete

200 nagy magyar életének ismerete

arisztokrata családok szerepének, uradalmaik ismerete

uralkodók ismerete

bármely ország részben tud egy napnyi túrát szervezni és vezetni

zászló- és címertörténet

Hungarikumok felsorolása

50 nevezetességhez kötődő legendát ismer

-mindezt egy idegennyelven elő tudja adni

Szakirodalom, segédanyag:

feltérképezendő

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

46

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

Szomszédos országok

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

16+

Veszélyesség:

Követelménye:

szomszédos országok alapos ismerete (történelem, berendezkedés, főbb politikai erők, egyházak helyzete, nemzetiségek, gazdaság, földrajz, kapcsolatok a szomszédaival, magyar kisebbség helyzete, közjogi méltóságok, közös pontok és vitatott helyzetek, látnivalók, turisztikai értékek, természeti látnivalók ismerete, stb.)

szomszédos ország cserkészkapcsolatainak ismerete

két országban körutazás szervezése és felderítése

másik két főváros meglátogatása

egy hónapig egy ország belpolitikájának követése

Szakirodalom, segédanyag:

feltérképezendő

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

47

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

Cserkész történelem

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

14+

Veszélyesség:

Követelménye:

ismeri a cserkész történelmet részletesen (világ és magyar)

ismeri az emigráns cserészek történetét

ismeri a pre-cserkész és a pszeudo-cserkészmozgalmakat vázlatosan

ismeri a világszinten jelentős cserkész személyiségeket életét és munkásságát

ismeri a magyarság számára jelentős cserkész személyiségek életét és munkásságát

ismeri a cserkész jelképeket, amelyek világszerte elterjedtek

ismeri a világszervezetek jelentős márkáit

Szakirodalom, segédanyag:

feltérképezendő

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

48

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

WOSM ismereti

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

16+

Veszélyesség:

Követelménye:

wosm története

wosm felépítése

x-sr-ek ismerete

eljárások ismerete

testületek ismerete

vezető személyiségek ismerete

jelképek ismerete

partnerek ismerete

projektek ismerete

részvétel két wosm rendezvényen

Szakirodalom, segédanyag:

scout.org

feltérképezendő

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

49

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

dzsembori ismereti

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

14+

Veszélyesség:

Követelménye:

ismeri a dzsemborikat (jelvény, helyszín, jelmondat, résztvevők, magyar kötődés, legendák, stb.)

ismeri a dzsemborik eredményeit, hatásait

ismeri az adott dzsemborira pályázó többi országot

Szakirodalom, segédanyag:

feltérképezendő

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

50

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

Hungarikum

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

16+

Veszélyesség:

Követelménye:

ismeri Magyarország Hungarikumait

ismeri a Hungarikumtörvényt

ismeri a várományosokat

képes bemutatni a Hungarikumokat bármely közegben

Szakirodalom, segédanyag:

feltérképezendő

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

51

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

Világörökség

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

16+

Veszélyesség:

Követelménye:

ismeri a világörökségek rendszerét, a címmel járó hatásokat, stb.

ismeri a világörökségeket, és röviden be is tudja őket mutatni

ismeri a magyar kötődésű világörökség várományosokat

a magyar kötődésüket be tudja mutatni bármilyen közönségnek

felkeres öt, nem magyar világörökségi és tizenöt magyar világörökségi helyszínt

Szakirodalom, segédanyag:

felderítendő

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

52

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

újságíró/média

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

14+

Veszélyesség:

Követelménye:

ismeri a médiapiac termékeit, kifejezéseit, meghatározásait

alkotott ezek alapján többféle műfajban

fél éven alatt havonta egy világhálós és két nyomtatott írása megjelenik, valamint két kritikája valamely sajtótermék kapcsán

fél éven át egy közéleti, egy szakmai lapot figyelemmel kísér, és három szakhonlapot rendszeresen követ

fél év alatt hat-hat bejegyzést tesz a scout.org és a cserkesz.hu oldalakon

Szakirodalom, segédanyag:

feltérképezendő

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

53

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

világjáró öv - idehaza

Nehézségi szintje:

könnyű

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

kósza

Veszélyesség:

Követelménye:

Magyarország egy területére szervez 6 napos, a területet felfedező mozgótábort (legalább 15 km/nap, egy órnyi cserkész, naponta a minimálbér 8%-a használható fel)

beszámolót készítenek róla

legalább egy feladatot végrehajtanak egy, az útjukba eső közösség érdekében

Szakirodalom, segédanyag:

feltérképezendő

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

54

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

világjáró öv - htm

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

16+ és vö-idehaza

Veszélyesség:

Követelménye:

szomszédos ország egy magyarlakta területére szervez 6 napos, a területet felfedező mozgótábort (legalább 15 km/nap, egy órnyi cserkész, naponta a minimálbér 8%-a használható fel)

beszámolót készítenek róla

legalább egy feladatot végrehajtanak egy, az útjukba eső közösség érdekében

Szakirodalom, segédanyag:

feltérképezendő

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

55

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

világjáró öv - szomszédos ország

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

16+ és vö htm

Veszélyesség:

Követelménye:

szomszédos ország egy nem magyarlakta területére szervez 6 napos, a területet felfedező mozgótábort (legalább 15 km/nap, egy őrnyi cserkész, naponta a minimálbér 8%-a használható fel)

beszámolót készítenek róla

legalább egy feladatot végrehajtanak egy, az útjukba eső közösség érdekében

Szakirodalom, segédanyag:

feltérképezendő

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

56

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

világjáró öv - európa

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

17+ - vö szomszédos ország

Veszélyesség:

Követelménye:

egy európai ország szervez legalább 6 napos, a területet felfedező mozgótábort (legalább 15 km/nap, egy őrsnyi cserkész, naponta a minimálbér 8%-a használható fel)

beszámolót készítenek róla

legalább egy feladatot végrehajtanak egy, az útjukba eső közösség érdekében

Szakirodalom, segédanyag:

feltérképezendő

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

57

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

világjáró öv - világ

Nehézségi szintje:

mester

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

18+ vö európa

Veszélyesség:

Követelménye:

egy másik földrész valamely országának egy területére szervez legalább 6 napos, a területet felfedező mozgótábort (legalább 15 km/nap, egy órnyi cserkész, naponta a minimálbér 8%-a használható fel)

beszámolót készítenek róla

legalább egy feladatot végrehajtanak egy, az útjukba eső közösség érdekében

Szakirodalom, segédanyag:

feltérképezendő

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

58

Különpróba típusa (általános/szakági):

Vadonlakó szakág

Különpróba neve:

Felszerelés készítő

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Veszélyesség:

Követelménye:

Anyagismeret. Állítson össze egy felszerelés javító készletet, amelyet portyára, táborba magával vihet, és a saját felszerelésén előforduló legjellemzőbb hibák ideiglenes megoldására alkalmas lehet (pl. gomb vagy szakadás megvarrása, eszköz ragasztása). Készítsen el vagy lényegileg alakítson át, javítson fel 5 db, túrán vagy táborozáson használható felszerelési tárgyat tetszőleges (modern vagy hagyományos) alapanyagokból, tetszőleges kézi vagy gépi szerszámokkal. Két tárgy elkészítése kiváltható egyenként két meglévő tárgy kisebb átdolgozásával, vagy hibás tárgy esetén a javításával. Minden tárgyról készítsen 5-5 jó minőségű fényképet. Az egyik tárgy készítését és használatát mutassa be egy A4 oldalnyi terjedelmű szövegből, és további fényképekből álló cikk vagy pedig egy 2-4 perces kisebb videó révén, amely alapján mások is tudnának hasonlót készíteni. Próbajelvény: 33 mm átmérőjű, zöld alapon 2 mm szélességben fehér színnel szegett körben egy tarisznya.

Szakirodalom, segédanyag:

Egy példa a jelentős átalakítással járó felszerelés módosításra:

http://vadonszava.blog.hu/2010/06/15/egy_bundeswehr_hatizsak_ujjaszuletese

Szakemberigény:

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Kovács Árpád (realhun@gmail.com)

Különpróba típusa (általános/szakági):

Vadonlakó szakág

Különpróba neve:

Tűzmester

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Tűzrakó különpróba

Veszélyesség:

Követelménye:

Tűzgyújtás legfeljebb 3 szál gyufával minden évszakban és időjárási körülmény esetén. Tűzgyújtás 1 szál gyufával félkézzel, száraz időben. Tűzgyújtás legalább 3-féle további alternatív módon (gyufán és öngyújtón kívül), például: szikravetővel, magnéziumtömb gyújtóval, kovával-acéllal, napsugarakkal, tűzdugattyúval stb. Ismerje a tűzifának alkalmas fajtájú és állagú fákat, képes legyen ezeket begyűjteni, előkészíteni. Képes legyen a tüzet a meggyújtás után tetszőleges ideig táplálni. Képes legyen a tüzet parázsról újraélesztani. Képes legyen főzés, világítás, fűtés vagy egyéb felhasználás esetén a tűz lángját és a parázs mennyiségét a feladatnak megfelelően változtatni. Ismerjen legalább öt féle a természetben fellelhető anyagot és öt féle mesterséges anyagot, amelyek jól használhatóak gyújtósként. Mindegyiket próbálja ki, és tudja begyűjteni, előkészíteni, bemutatni. Tapló használata és előkészítése. Tűzgyújtás taplóról. Tűzfúvó cső használata. Rongy szenesítése. Tűzhordozás. Aprófa, forgács, tollasbot készítése. Zsírosfa felhasználása. Fáklya készítése természetes anyagokból. Tűz- és tűzhelytípusok és alkalmazásuk. Tűzoltás. A tűzgyújtás biztonsági és jogi szabályai. Az égés és a hő terjedésének alapvető fizikai, kémiai háttere. Próbajelvény: 33 mm átmérőjű, zöld alapon 2 mm szélességben fehér színnel szegett körben egy lángnyelv.

Szakirodalom, segédanyag:

Szakemberigény:

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Kovács Árpád (realhun@gmail.com)

60

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

"Csapattitok"

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Legalább egy táborban volt, 12 év

Veszélyesség:

Követelménye:

Olyan különpróba, amely a cserkészcsapat saját titkát öleli fel, csapattörténetét, vagy csapaton belüli egyéni bátorságot, vagy bármi a csapatra jellemző dolog, tudás, titok. Jelvénye, 33mm átmérőjű 2mm pirossal szegett sárga színű körben egy zöld liliom. Illetve csapatonként váltózó beltartalom a 33 mm átmérőjű pirossal szegett körben.

Szakirodalom, segédanyag:

Csapatonként meghatározva

Szakemberigény:

-

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Csapatparancsnokod

61

Különpróba típusa (általános/szakági):

Vadonlakó szakág

Különpróba neve:

Menedék építő

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Veszélyesség:

Követelménye:

Épített menedékek szerepe és szükségessége a természetben. Rövid történelmi és néprajzi háttér a különféle menedéktípusok kapcsán. Helyszínválasztás menedéképítéshez. Menedékek ponyvából, alakzatok, rögzítési módszerek. Természetes anyagokból készült menedéktípusok. Legalább 5 db különböző típusú, kisebb csapadéknak is ellenálló ponyvamenedék megépítése egyedül vagy max 2 segítővel, az 5-ből 3 pedig teljesen egyedül. Legalább 3 db különböző típusú, kisebb csapadéknak vagy szélnek is ellenálló, kizárólag a természetben fellelt anyagok felhasználásával épített menedék elkészítése egyedül vagy segítővel, ebből legalább egy olyan, amely tűzzel fűthető. Legalább 1-1 éjszaka eltöltése háromféle ponyvamenedékben, és kétféle természetes menedékben. Helyben gyűjtött anyagokból (+zsinór) épített ágy vagy (hordozható) függőágy használata a természetben való éjszakázás során illetve menedékekben vagy őrsi körletekben. Legalább egy tábori éjszaka eltöltése függőágyban vagy épített tábori ágyban. Legalább egy éjszaka eltöltése ponyvából vagy természetes anyagokból épített menedékben R-betűs hónapban (szeptember és április között.) Valamelyik természetes menedék építéséről szöveges+fényképes vagy videós beszámoló készítése.

Próbajelvény: 33 mm átmérőjű, zöld alapon 2 mm szélességben fehér színnel szegett körben egy A-alakú menedék.

Szakirodalom, segédanyag:

Szakemberigény:

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Kovács Árpád (realhun@gmail.com)

62

Különpróba típusa (általános/szakági):

Vadonlakó szakág

Különpróba neve:

Faragó

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Veszélyesség:

Követelménye:

Faragási, fafeldolgozási alapismeretek, fafajok megmunkálhatósága, felhasználhatósága. Anyagismeret. Szerszámismeret.

Rövid történelmi és néprajzi háttér. Készítsen el 5 db különböző tárgyat (köztük legalább 3 db használati tárgyat (a másik kettő lehet dísz tárgy is) és azok közül is legalább egy nagyobb méretűt) faragással. (Például: fakanál (evésre, étel főzéshez vagy meregetéshez), ivócsanak, tál, teknő, vágódeszka stb) Legalább az egyik tárgyat díszítse pásztorfaragással, motívumokkal, vagy alakzat faragással.

Próbajelvény: 33 mm átmérőjű, zöld alapon 2 mm szélességben fehér színnel szegett körben egy fakanál.

Szakirodalom, segédanyag:

Szakemberigény:

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Kovács Árpád (realhun@gmail.com)

63

Különpróba típusa (általános/szakági):

Vadonlakó szakág

Különpróba neve:

Tábori asztalos

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Veszélyesség:

Követelménye:

Fafeldolgozási alapismeretek. Anyagismeret. Rövid történelmi és néprajzi háttér. Hagyományos favágó és feldolgozó szerszámok használata és karbantartása. Teljes próbapálca kifaragása. Szerkezetek rögzítése csapolással, fa szögekkel és fa kötésekkel. 5 db építmény vagy eszköz elkészítése kizárólag csapolás, fa kötések felhasználásával, és csak kézi szerszámok használatával, ebből egy nagyobb közös projekt többekkel együtt. (Pl. kisszék, asztal, fűrészbak, faragószék, keretes fűrész, döngölő-kalapács, képkeret, létra stb)

Próbajelvény: 33 mm átmérőjű, zöld alapon 2 mm szélességben fehér színnel szegett körben egy három lábú kisszék.

Szakirodalom, segédanyag:

Szabó Béla: A faműves kézműves kismesterség

Szakemberigény:

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Kovács Árpád (realhun@gmail.com)

Különpróba típusa (általános/szakági):

Vadonlakó szakág

Különpróba neve:

Vadonjáró

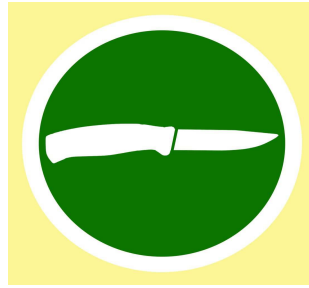
Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

2. cserkészpróba, 14+

Veszélyesség:

Követelménye:

A Vadonlakó szakág alapróbjája. Eredetileg a Keresztes-féle próbarendszer Túlélő különpróbájának kiváltása is célja volt.

A próba egymást nem kizáró feladatai összevonva is teljesíthetők. A próba követelményeit képző feladatok korábban, más program keretében már bizonyítottan megtörtént teljesítése utólag is elfogadható.

Felszerelésismeret: Alaposan ismerje saját természetjáró, táborozó felszerelését (a ruházatot is beleértve). Képes legyen bemutatni minden egyes felszerelési tárgyát, annak szakszerű használatát, előnyeit, hátrányait, a vele szerzett eddigi tapasztalatokat. Képes legyen bemutatni legalább 1-1 alternatív alkalmazási lehetőséget, amikor az adott tárgy felhasználásával rögtönzött megoldást lehet adni egy, a szabadban való tartózkodás során felmerülő problémára.

Vészhelyzetek kezelése: Ismerje, milyen veszélyt rejtnek magukban természetjárás és táborozás során a következő természeti jelenségek hazánkban, és hogyan előzhetőek meg, vagy védhetőek ki az ezekből fakadó problémák: futózápor, hosszú esőzés, jégeső, áradás, szél, aszály, erősen tűző napsütés. A túlélés hármasszabályának ismerete.

Késfelhasználás: Ismerje, hogy mik a kés legfőbb részei, mik a fő különbségek egy fix pengés és egy behajtható pengés kés között. Melyiknél mik az előnyök és hátrányok. Kés használatának, hordásának, tárolásának biztonsági és jogi szabályai. Ismerje a következő műveletek célját, és tudja őket biztonságosan és körültekintően önállóan elvégezni fix pengés késsel: gally levágása körkörös bemetszéssel, bot kúpos kihelyezése, kámpó bemetszés készítése. Fa hasítása szálirányba kés vagy balta és ütőfa felhasználásával.

Tűzgyújtás: Tudjon tüzet gyújtani ferrocérium szikravető rúddal száraz időben. Tudjon tüzet gyújtani legfeljebb 3 szál gyufával úgy, hogy az egyik kezét egyáltalán nem használhatja a teljes folyamat során. Mindkét esetben képes legyen a tüzet a meggyújtás után legalább 5 percig táplálni. Ismerjen legalább 3 a természetben fellelhető anyagot és 3 mesterséges anyagot, amelyek jól használhatóak gyújtósként. Mindegyiket próbálja ki, és tudja begyűjteni, előkészíteni, bemutatni. Állítson össze portyázáshoz saját, biztonságosan és vízállóan csomagolt tűzgyújtó készletet, amellyel önállóan is képes a tűzgyújtásra rosszabb időben is.

Tábori főzés: Készítsen kelt tésztát élesztő és liszt felhasználásával, és botra csavarva süsse meg parázs fölött. Ismerjen, próbáljon ki, és tudjon bemutatni legalább 3-féle, sütésre vagy főzésre alkalmas tűzhelytípust. Készítsen el tábori tűzhelyen önállóan 2-féle, emberi fogyasztásra alkalmas minőségű, főtt vagy sült ételt, amelyből legalább az egyik hús felhasználásával készüljön, és egye is meg ezeket.

Víz: Ismerje az emberi test vízigényét. Ismerje, milyen módokon csökkenthető az emberi test vízszükséglete és a tábori vízfelhasználás.

Ismerje, milyen veszélyeket rejthet a kiszáradás és a természetben beszerzett víz tisztítás, sterilizálás nélküli fogyasztása.

Táplálkozás a természetből: Ismerjen 5 fajta Magyarországon vadon termő ehető növényt. Ezeket a növényeket legyen képes önállóan felismerni, az ehető növényi részt begyűjteni, és kóstolja is meg mindet. Ismerjen a fentiekben kívül 5 fajta, Magyarországon vadon termő olyan növényt, amelyből tea főzhető. Főzzön belőlük teát külön-külön, és kóstolja is meg.

Zsinór: Ismerjen legalább egy, Magyarországon vadon termő olyan növényt, amelyből rögtönzött kötözőanyag vagy zsinór készíthető. Próbálja ki kötözésre. Ismerje a növényi alapanyagokból való zsinórsodrás menetét. Készítsen el növényi alapanyagokból egy legalább 1 m hosszú, egybefüggő zsinórt.

Korlátozott felszerelés használata

Töltsön el a természetben egyedül, vagy többedmagával 2 napot (legalább tisztán 30 órát a lakott területen kívül) úgy, hogy ehhez legfeljebb 30 db tetszőlegesen kiválasztott felszerelési tárgyat vihet magával, beleszámítva a viselt ruházatot is. (A páros ruhadarabok pl. zokni, lábbeli páronként egy darabnak számítanak.) Az irat- és pénztárca, azok tartalma, telefon és az eü készlet, valamint az élelem és víz nem számít bele a 30-as korlátba.

Menedékek: Tudja, hogy mi a menedék szerepe a természetben, mikor és miért van rá szükség. Ismerjen legalább 3-féle ponvákhól

Szakirodalom, segédanyag:

Ajánlott irodalom a próbára való felkészüléshez

Bear Grylls: A vadon törvényei - A túlélés és felderítés kézikönyve, Jaffa Kiadó, 2011

Gerhard Buzek: A túlélés kézikönyve, SubRosa kiadó, 1995

Ray Mears: A túlélés kézikönyve, Szukits Könyvkiadó, 2004

Szakemberigény:

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Kovács Árpád (realhun@gmail.com)

65

Különpróba típusa (általános/szakági):

Külügyi szakág

Különpróba neve:

dzsembori különpróba

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

több különpróba

Veszélyesség:

Követelménye:

WOSM

Hungarikum

Világörökség

Kárpát-medence

Dzsembori ismereti

Nyelvismeret - angol minimum

Cserkész történelem

Népdalok

Szakács

Fényképész

Eü

s még választott 3 :)

Szakirodalom, segédanyag:

felderítendő

Szakemberigény:

nyelvoktatás

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Solymosi Balázs (balu@cserkesz.hu)

66

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Videós

Nehézségi szintje:

nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

16 év

Veszélyesség:

Követelménye:

- Ismerd alaposan az általad gyakran használt kamera funkcióit!
- Tanulj meg használni egy videó-, és hangvágó programot!
- Készíts 3 db, (az eleje és vége főcímmel együtt) legalább 12 perces kisfilmet, az egyiket külön felvett, és hozzászerkesztett hangsávval :
 - egy ismeretterjesztő jellegűt, mely valamilyen tudományos érdekességet mutat be
 - egy tetszőleges animációs technikával készülő történetet
 - egyet pedig tábori körülmények között, tetszőleges témában
- Ismerd meg, és mutasd be röviden a próbáztatónak egy általad választott magyar (vagy magyar származású) filmrendező vagy operatőr munkásságát és stílusának jellegzetességeit!

Szakirodalom, segédanyag:

Kamera használati utasítása, vágóprogram súgója, internet.

Szakemberigény:

Esetleg az ismeretterjesztő kisfilmhez egy szakember, polihisztor segítsége. Akár szereplőként is.

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Kuti Veronika (kutiverus@gmail.com)

67

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Házi pék

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

16 év

Veszélyesség:

Követelménye:

- Ismerd meg a különböző liszteket (teljes kiőrlésű, graham, stb) és a rövidítések jelentését (BL55, stb)!
- Tanulj meg kenyeret sütni dagasztó-, és kenyérsütőgép nélkül!
- Próbáld ki minél többféle kenyérreceptet, formát és lisztkombinációt, és tökéletesítsd a kedvenceidet (törekedj az állandó minőségre): 3 kenyér, 1 zsömlé, 1 kifli. Ezekből vigyél is kóstolót a próbázásra!
- Készíts kovászt lisztből és vízből, tartsd életben egy hónapig, és süss belőle legalább 5 alkalommal!
- Lásd el őrsödet szendvicznek való kenyérrrel vagy zsömlével egy egynapos kirándulásra legalább egyszer!

Szakirodalom, segédanyag:

Rengeteg házi kenyérsütős könyv jelent már meg, mind jó! A netes cikkek is jók.

Szakemberigény:

Nincs, de könnyebb, ha van falusi nagymama :)

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Kuti Veronika (kutiverus@gmail.com)

68

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Natúrkozmetikus (vagy házikencés)

Nehézségi szintje:

könnyű

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

16 év

Veszélyesség:

Követelménye:

(A jelvényen lehetne kis mozsár és keverője, mellette kis körömvirágfejjel, zöld / sárga hímzéssel.)

- Ismerd meg az allergiát okozó összetevők jellemzőit, és mindig figyelj rájuk!

- Állítsd össze a saját 30 kipróbált receptből álló receptkönyvedet! Legyen közöttük: sampon, hajápoló, bőrápoló pakolás és krém, fogmosópor, fürdőszó vagy fürdőtej, masszázsolaj, napozáshoz való szer.

Szakirodalom, segédanyag:

A témával foglalkozó netes receptkönyvek és blogok.

Szakemberigény:

nincs

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Kuti Veronika (kutiverus@gmail.com)

69

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Foltvarró

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Szabó különpróba

Veszélyesség:

Követelménye:

A szabó különpróba tudására szükség van, de ha maga a próba még nincs meg a jelöltnek, leteheti a kettőt egyszerre is.

- Foltvarrás technikája kézzel és géppel (négyzet, téglalap, háromszög alakú foltok használata)
- Felhasználható anyagok gyűjtése
- 50 színessel rajzolt blokkból álló mintafüzet elkészítése (az azonos összeállítású, de eltérő anyag miatt más mintát adó blokk-variációk külön számítanak)
- Egy legalább 5 különböző blokkból tervezett szatyor, terítő vagy kisméretű pikniktakaró elkészítése és bemutatása

Szakirodalom, segédanyag:

Christa Rolf: Foltvarrás - Patchwork; Cser Kiadó, 2006

Celia Eddy: Folt hátán folt; Alexandra Kiadó, 2005

Davina Thomas: 200 blokk foltvarráshoz; Pannon-Literatúra, 2007

Szakemberigény:

nincs

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Kuti Veronika (kutiverus@gmail.com)

70

Különpróba típusa (általános/szakági):

Általános

Különpróba neve:

Társastáncos

Nehézségi szintje:

középnehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

14+

Veszélyesség:

Követelménye:

- A megfelelő szinten az adott tánc (2 klasszikus, 6 latin, 1 közösségi) ismerete.
- Igazolt aktív részvétel 1 cserkészbálon, és 1 nem cserkészbálon.

Szakirodalom, segédanyag:

<http://goo.gl/YGZ4c>

Szakemberigény:

nem

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Sztrakay Ferenc Balász (otv@cserkesz.hu)

Különpróba típusa (általános/szakági):

Vízi szakág

Különpróba neve:

Kenu evezős

Nehézségi szintje:

könnyű

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Életkor: betöltött 12. év (6. évfolyam vége) Újjonc- (vagy annál magasabb) próba Legalább két évvirág (kétéves cserkészmult)

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

Mondd el, és a túrákon mutasd meg, hogyan kell helyesen viselkedned a hajóban.

Mutasd be, hogyan kell vízre szállnod a partról vagy stégről a kenuba.

Mutasd be, mit kell tenned kikötésnél (a parthoz vagy stéghez) a kenuval.

Mutasd be, hogyan kell berakodni a hajóba.

Mutasd be a következő csapásokat és technikákat:

alapcsapás előre/hátra

íves csapás előre/hátra

megállás

alacsony lapáttámasz (balansztartás)

magas lapáttámasz

széles csapás

csákyázás

Mondd el, milyen utasításokat kaphatsz a kormányostól, és mutasd be, melyikre mit kell tenned.

Mondd el és mutasd be, mik a teendőd áttemelés esetén.

Nevezd meg a különböző vízi mentőfelszereléseket és magyarázd el, mikor melyiket kell használni!

Mutasd be, hogyan kell megfelelően beállítani és kipróbálni egy helyes, az adott emberhez illő méretű mentőfelszerelést!

Mondd el és mutasd be, mik a teendőd beborulás esetén. Hogyan mented önmagad, a hajót, a felszerelést? A gyakorlatot a parttól 10-15 m-re mutasd be.

Mély vízben szállj ki a csónakból, majd mássz vissza anélkül, hogy felborulnátok.

Mondd el, mit kell tenned, ha veszélybe kerülsz a vízben. (erős hullámmzás, örvény, hínár, görcs, kifáradás stb.)

Ismertesd a kenu részeit. Mutasd be felépítését, részeit, és a lapátot.

Ismertel más, túrázásra alkalmas hajótípusokat is. (pl. kajak, kielboot, ladik, őrsi csónak.)

Ismertesd a fürdési szabályokat.

Ismertesd, milyen egészségügyi veszélyek fenyegetnek egy vízi túrán, és hogyan háríthatod el azokat. (napszúrás, hőség, leégés, meghűlés, fertőzés)

Mutasd be, mit és hogyan kell magadnak csomagolnod egy egynapos, illetve egy többnapos vízi túrára.

Mutasd be a következő csomókat: egyszerű kettős, szorító nyolcas, kötélfeltekerés.

Ismertel fel a legfontosabb vízi és vízparti, állatokat és növényeket. (legalább 5 állat és 5 növény felismerése, pl. vadréce, kócsag, gém, cickány, vidra, fűzfélék, nyárfafélék, sás, nád, gyékény)

Mondd el, mit tehetsz a környezet megóvásáért egy vízi túrán.

Sorold fel a legfontosabb magyarországi folyókat (Duna, Mosoni-Duna, Rába, Sió, Zala, Tisza, Bodrog, Hernád, Körös(ök), Maros) és tavakat, (Balaton, Velencei-tó, Tisza-tó) és mutasd meg őket a térképen.

Ismertesd a vízcserkészlet és vízi túrázás vázlatos történetét néhány mondatban.

Vegyél részt legalább 3 egynapos és egy legalább háromnapos vízi túrán.

Szakirodalom, segédanyag:

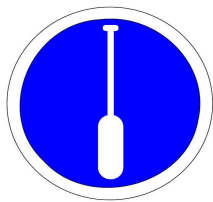
vízitúrák, vizes programok

Szakemberigény:

NA

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Ware Áron - a.v.ware@gmail.com

Különpróba típusa (általános/szakági):

Vízi szakág

Különpróba neve:

Kenu kormányoa

Nehézségi szintje:

Közepes

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Életkor: betöltött 16. év (10. évfolyam vége)

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

Magyarázd el, hogy egy csónak hosszúsága és alakja hogyan befolyásolja a sebességét és fordulékonyágát!

Mutasd be a következő csapásokat és technikákat (az Evezős próba anyagán kívül):

finomkormányzás

szlalomtörés („Matula-kormányzás”)

farkormány /orrkormány

megállás magas lapáttámasszal

benntartott tollú technikák

köteles komp technika

ki- és belendülés

Sorold fel, mikor milyen utasításokat kell adnod az evezősöknek, és melyik utasításra mit kell tenniük.

Kormányozz egy többszemélyes kenut legénységgel, legalább 100 m hosszan, több irányváltással, és irányítsd őket vezényszavakkal.

(Mutassátok be az összes lehetséges vezényszót.)

Kormányozz egy többszemélyes kenut legénységgel, legalább 50 m hosszú bójás akadálypályán.

Kormányozz egy többszemélyes kenut egyedül, legénység nélkül, legalább 50 m hosszan, több irányváltással!

Mély vízben szállj ki a legénység nélküli kenuból, majd mássz vissza anélkül, hogy felborulna.

A parttól 10-15 méterre borítsátok be a kenut, és toljátok/vontassátok partra a te irányításoddal, majd ürítsétek ki belőle a vizet és szálljatok ismét vízre.

Nevezd meg a különböző vízi mentőfelszereléseket és magyarázd el, mikor melyiket kell használni!

Mutasd be, hogyan kell megfelelően beállítani és kipróbálni egy helyes, az adott emberhez illő méretű mentőfelszerelést!

Mutasd be, hogyan kell használni a dobózsákokat vagy dobókörtét.

Mondd el, és mutasd be, hogyan kell hajóval menteni.

Mondd el és mutasd be, hogyan kell kezelned olyan sérüléseket és egészségügyi problémákat, amelyek egy vízi túrán előfordulhatnak. (Pl. kiszáradás, hőség, leégés, kihűlés, meghűlés, fertőzések, rovarcsípések, kullancs, vízhólyagok és sebek.)

Ismerd és alkalmazd a Hajózási szabályzat csónakra és vízi sporteszközre vonatkozó szabályait.

Sorold fel a különböző folyószakaszok jellemzőit.

Sorold fel a folyókon és tavakon előforduló jelenségeket és magyarázd meg őket. (pl. hullámvész /fajtái, természetük/, sodrás, akadályok)

Mutasd be a hajók helyes fel- és lerakódását és rögzítését. (pl. állványhoz vagy szállító pótkocsinhoz)

Mondd el és mutasd be a hajók és a felszerelés takarítását és gondozását.

Mutasd be, mit és hogyan kell csomagolnod egynapos és többnapos vízi túrára csoportfelszerelésként.

Válassz ki ötöt-ötöt a legfontosabb vízi és vízparti, állatok és növények közül (5 állat és 5 növény) és mutasd be a jellemzőiket. (pl. élőhely, életmód, táplálkozás)

Mondd el, mit tehetnek a környezet megóvásáért egy vízi túrán.

Sorold fel a legfontosabb magyarországi folyókat (Duna, Mosoni-Duna, Rába, Sió, Zala, Tisza, Bodrog, Hernád, Körös(ök), Maros) és tavakat, (Balaton, Velencei-tó, Tisza-tó) és jelöld be a vaktérképen.

Mutasd be a vízi térképek jelzéseit és jelentésüket.

Vegyél részt újabban 3 egynapos és egy legalább háromnapos vízi túrán

Szakirodalom, segédanyag:

A vízi szakág kormányos képzője, vízi túrák, cserkészvezetők könyvtára: vízcserkészek kézi könyve

Szakemberigény:

NA

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Ware Áron - a.v.ware@gmail.com

73

Különpróba típusa (általános/szakági):

Vízi szakág

Különpróba neve:

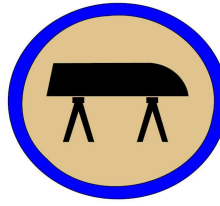
Csónak javítás és karban tartás

Nehézségi szintje:

Közepes

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Életkor: betöltött 12. év (6. évfolyam vége)

Veszélyesség:

nem veszélyes

Követelménye:

A próbajelvény megszerzésének követelményei:

Ismertesd és mutasd be a hajók karbantartása és javítása során betartandó munkavédelmi szabályokat!

Ismertesd és mutasd be a fő csónaképítő anyagokat és a hozzájuk kapcsolódó technikákat.

Ismertesd és mutasd be a csoportod által használt hajók rendszeres karbantartásához szükséges műveleteket, és számolj be szóban a hosszabb időn keresztül végzett feladataidról.

Mutasd be az általad elvégzett munkákat, javításokat ezeket dokumentáld fényképekkel és/vagy rajzokkal.

Ismertesd és mutasd be a csoportod által használt hajók meghajtását és ezek karbantartását (pl. vitorla, lapát, evező)

Ismertesd és mutasd be a csoportod által használt hajók szakszerű tárolását és szállítását (pl. trélerezés)

Szakirodalom, segédanyag:

az interneten fellelhető hajóépítő fórumok

Szakemberigény:

NA

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Ware Áron - a.v.ware@gmail.com

Különpróba típusa (általános/szakági):

Vízi szakág

Különpróba neve:

Vízbiztonság különpróba

Nehézségi szintje:

Közepes

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Életkor: betöltött 14. év

Veszélyesség:

Veszélyes

Követelménye:

Elméleti:

Ismertesd a fürdési szabályokat.

Beszélg a vízi sport veszélyeiről, külön térj ki a megelőzés és önmentésre.

Mondd el, hogyan ismerhetjük fel, ha valaki bajba került, és segítségre szorul a vízben, illetve hogy innentől kezdve mik a kötelezettségeink.

Magyarázd el, miért kell, ha csak lehet, elkerülni az úszva mentést, és milyen más módok állnak a mentő rendelkezésére.

Ismertesd a leggyakrabban használt mentőeszközöket, felszereléseket, külön térj ki a használatukra

Gyakorlati:

Ússz le 200 méter ruhában(nadrág, póló, pulóver/kabát), vetkőzz le a vízben fűdőruhára, majd az összecsomagolt ruhádat a víz fölé tartva ússz 100 métert a lábadat használva.

Mutasd be egy eszméleténél lévő bajbajutott mentését dobózsákkal vagy kötéllel, a partról

Mutasd be legalább két eszméleténél lévő bajbajutott mentését kenuval/kajakkal/ladikkal

Mutasd be, hogyan kell megfelelően beállítani és kipróbálni helyesen egy mentőmellényt / úszómellényt

Mutasd be, hogyan kell használni a dobózsákat vagy dobókörtét

Mutass be mentést rögtönzött eszközzel

Mutassd be a segítő úszást legalább 50 méteren.

Mutasd be a társas vontatás egyik fajtáját legalább 50 méteren.

Mondd el és mutasd be, hogyan kell kezelned olyan sérüléseket és egészségügyi problémákat, amelyek egy vízi túrán előfordulhatnak.

Kenu visszaállítása vízben, két hajóval

Szakirodalom, segédanyag:

A vízimentés kézikönyve: Magyar Vöröskereszt, Bp 2003

Szakemberigény:

vízimentő, úszómester lehetséges

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Ware Áron - a.v.ware@gmail.com

Különpróba típusa (általános/szakági):

Vízi szakág

Különpróba neve:

Vízbőlmentés próba

Nehézségi szintje:

Nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Életkor: betöltött 18. év.

Veszélyesség:

Veszélyes

Követelménye:

Elméleti:

Ismertesd a vízi mentéshez és elsősegélyhez kapcsolódó jogi szabályozásokat, különkitérve a kötelességeidre és felelőségeidre Veszélyhelyzet megelőzése és minimalizálása:

Emberi tényezőből fakadó veszélyhelyzetek – gondatlanság, figyelmetlenség, felkészületlenség Szabályok ismertetése és betartatása Együtt nem működők kezelése Objektumokból, útvonalból fakadó veszélyhelyzetek Időjárásból fakadó veszélyhelyzetek

Mentés teljes menete Döntéshozatal menete Fürdőre alkalmas víz hőmérséklete, tulajdonságai Szakmai – bemutatandó és/vagy elmagyarázandó a vizsgabiztos belátása szerint.

Észlelés – Hogyan biztosítjuk, hogy minden vészhelyzetet észrevegyen valaki, lehetőleg mielőtt baj történik?

Riasztás – Kik? Hogyan? Mely esetekben értesítjük a mentőt, a mentés mely szakaszán, hogyan?

Hajóval mentés(kenu/kajak/ladik/mentőhajó): Hajóval mentés előnyei, hátrányai Helyes megközelítés folyóvízen illetve erős szélben Hajóba emelés eszméletlen és eszméletlenül lévő bajbajutott esetén esetén Hajóval vontatás, teendők lehetséges gerincsérült esetén

Hajó mentése hajóval

Partrólmentés:

Partrólmentés hátrányai, előnyei

A következő eszközök rövid bemutatása:

Dobózsák/körte

Kötél

Mentő öv, mentő patkó, mentő lap

Rögtönzött eszközök

Úszvamentés:

Önmentés nyugodt és vadvízen

Úszvamentés hátrányai, előnyei

Mentőugrások, medencében, élővízben

Mentőúszás

Megközelítés, szabadulófogások

Egyéni vontatás legalább 50 méteren keresztül, társas vontatás legalább 100 méteren keresztül(a technikát nem ismerő társsal).

Fogások és partraemelés gerinc, medence, vagy súlyos fejsérülés esetén – mind medencéből mind élővízből.

Hajó mentése egyedül, párban.

Kenu visszaállítása vízen, egy hajóval, hajó nélkül

Gyakorlati:

Mind a négy feladat teljes egészében végrehajtandó, a bajbajutottakkal kommunikálni kell, segítséget/mentőt hívni, utasításokat adni etc. A feladatok végrehajtása akkor sikeres, ha embert veszélyeztető hiba/hiányosság nem történik. A kevésbé hatékony megoldások, felszerelés elvesztése elméleti kérdéseket, esetleg utófeladatot von maga után. A szimulációk részletei a próbáztatóra vannak bízva, de a feladat nem igényelheti bárki feláldozását.

1. Komplex mentési feladat megoldása mely magába foglalja legalább 6 fő(egy eszméletlen), két kenu és a hozzájuk tartozó fölszerelés mentését egy nagyobb folyónkon. A mentés végrehajtására egy hajó és két segítő áll rendelkezésére, a kenukat szárazon kell partra hoznia(elsősegélyt csak az eszméletlen bajbajutott igényel).

2. Egy ismeretlen kenu legénységének mentése rögtönzött eszközökkel, egyedül

3. Mozgásképtelen, lehetséges gerincsérült úszvamentése kötéllal, két segítővel.

4. A saját kenujának és legénységének kimentése borulás után, két úszni alig tudó utassal, a parttól legalább 100 méterre.

Szakirodalom, segédanyag:

A vízimentés kézikönyve: Magyar Vöröskereszt, Bp 2003

Szakemberigény:

vízimentő, úszómester lehetséges

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Ware Áron - a.v.ware@gmail.com

Különpróba típusa (általános/szakági):

Vízi szakág

Különpróba neve:

Kajakos

Nehézségi szintje:

Közepes

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Életkor: betöltött 14. év (8. évfolyam vége)

Veszélyesség:

veszélyes

Követelménye:

Magyarázd el, hogy a kajak hosszúsága és alakja hogyan befolyásolja a sebességét és fordulékonyágát!

Mutasd be, hogyan kell vízre szállnod a partról vagy stégről.

Mutasd be, mit kell tenned kikötésnél (a parthoz vagy stéghez), és hogyan kell kiszállnod.

Mutasd be a következő csapásokat és technikákat kajakban:

alapcsapás előre/hátra megállás, magas lapáttámasz, csóváló oldalazás, íves csapás előre/hátra, megállás, s-csapás, élezés, ki- és belendülés

Evez végig egy legalább 50 m hosszú bójás akadálypályán.

Nevezd meg a különböző vízi mentőfelszereléseket és magyarázd el, mikor melyiket kell használni!

Mutasd be, hogyan kell megfelelően beállítani és kipróbálni egy helyes, az adott emberhez illő méretű mentőfelszerelést!

Mondd el és mutasd be, mik a teendőid beborulás esetén. Hogyan mented önmagad, a hajót, a felszerelést? A gyakorlatot a parttól 10-15 m-re mutasd be.

Mondd el, mit kell tenned, ha veszélybe kerülsz a vízben. (erős hullámozás, örvény, hínár, görcs, kifáradás stb.)

Mutasd be, hogyan kell használni a dobózsákokat vagy dobókörtét.

Mondd el, és mutasd be, hogyan kell hajóval menteni.

Ismerd és mutasd be a kajaktípusokat és jellemzőiket. Mutasd be felépítésüket, részeiket, és a hozzájuk használt lapátokat ill. kormányt.

Ismerj fel legalább 3 túrázásra alkalmas hajótípust. (pl. kenu, ladik, őrsi csónak, kielboot.)

Ismertesd a fürdősi szabályokat.

Ismertesd, milyen egészségügyi veszélyek fenyegetnek egy vízi túrán, és hogyan háríthatod el azokat. (napszúrás, hőség, leégés, meghűlés, fertőzés)

Ismerd és alkalmazd a Hajózási szabályzat csónakra és vízi sporteszközre vonatkozó szabályait.

Sorold fel a különböző folyószakaszok jellemzőit.

Sorold fel a folyókon és tavakon előforduló jelenségeket és magyarázd meg őket. (pl. hullámozás /fajtai, természetük/, sodrás, akadályok)

Mutasd be a kajak helyes fel- és lerakódását és rögzítését. (pl. állványhoz vagy szállító pótkocsihoz)

Mondd el és mutasd be a kajak és a felszerelés takarítását és gondozását.

Mutasd be, mit és hogyan kell magadnak csomagolnod egy egynapos és egy többnapos vízi túrára.

Mutasd be a következő csomókat: egyszerű kettős, szorító nyolcas, kötélfeltekerés.

Ismerd fel a legfontosabb vízi és vízparti, állatokat és növényeket. (legalább 5 állat és 5 növény felismerése, pl. vadréce, kócsag, gém, cickány, vidra, fűzfélék, nyárfafélék, sás, nád, gyékény)

Mondd el, mit tehetsz a környezet megóvásáért egy vízi túrán.

Sorold fel a legfontosabb magyarországi folyókat (Duna, Mosoni-Duna, Rába, Sió, Zala, Tisza, Bodrog, Hernád, Körös(ök),

Szakirodalom, segédanyag:

Szakemberigény:

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Ware Áron - a.v.ware@gmail.com

77

Különpróba típusa (általános/szakági):

Vízi szakág

Különpróba neve:

hajó modellezés

Nehézségi szintje:

Közepes

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Életkor: betöltött 11. év (5. évfolyam)

Veszélyesség:

Nem veszélyes

Követelménye:

Ismertesd és mutasd be a hajómodellek készítése során betartandó munkavédelmi szabályokat!

Ismertesd és mutasd be a fő modellépítő anyagokat és a hozzájuk kapcsolódó technikákat, eszközöket.

Ismertesd és mutasd be a hajómodellezésben használatos meghajtásokat (vitorla, elektromos- és robbanómotor...)

Ismertesd és mutasd be a modellek irányításának eszközeit.

Mutass be egy általad készített valóságű, úszó hajómodellt, és ismertesd az elkészítés teljes történetét a tervdokumentációtól az elkészítés főbb lépéseig.

Mutasd be az általad készített modell képességeit a gyakorlatban vízre téve, úsztatva is.

VAGY

Ismertesd és mutasd be a hajómodellek készítése során betartandó munkavédelmi szabályokat!ú

Ismertesd és mutasd be a fő modellépítő anyagokat és a hozzájuk kapcsolódó technikákat, eszközöket.

Mutass be egy általad készített, részletgazdag, valóságű hajómakettot, és ismertesd a makett eredetijének tulajdonságait, történetét, érdekességeit.

Szakirodalom, segédanyag:

Szakemberigény:

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Szőllőssy -Vágó János

Különpróba típusa (általános/szakági):

Vízi szakág

Különpróba neve:

Vitorlás csónak

Nehézségi szintje:

Közepes-nehéz

Előfeltétel a különpróba elvégzéséhez:

Életkor: betöltött 14. év (8. évfolyam vége)

Veszélyesség:

Veszélyes

Követelménye:

Mutasd be, hogyan kell vízre tenni a hajót!

Nevezd meg a hajó, a kötélzet és a vitorlázat részeit, és szereld fel a hajót!

Ismertesd és mutasd be a vitorla felhelyezését, fel- és levonását!

Ismertesd és mutasd be a hajón alkalmazott kötélfajtákat és kötélmunkákat!

Ismertesd és mutasd be, hogyan kell elindulni partról, bójáról vagy horgonyról!

Ismertesd a vitorlával haladó hajóra ható erőket; magyarázd meg a valós és látszólagos szél fogalmát!

Ismertesd és mutasd be a legfontosabb műveletek végrehajtását hátszélben és szél ellen (fordulások, oldalváltás, segédműveletek)!

Ismertesd és mutasd be a hajó kikötését parthoz, bójára vagy horgonyra!

Mutasd be, hogyan tudod elérni a legközelebbi partot teljes szélcsendben, csupán evezve! Evez legalább 50 métert!

Nevezd meg a különböző vízi mentőfelszereléseket és magyarázd el, mikor melyiket kell használni!

Mutasd be, hogyan kell megfelelően beállítani és kipróbálni egy helyes, az adott emberhez illő méretű mentőfelszerelést!

Mutasd be, hogyan kell használni a dobózsákokat vagy dobókörtét.

Mondd el, és mutasd be, hogyan kell hajóval menteni. („Ember a vízben!”)

Mondd el, mik a teendőid havária (pl. borulás) esetén. Hogyan mented önmagad, a hajót, a felszerelést?

Mondd el és mutasd be, hogyan kell kezelned olyan sérüléseket és egészségügyi problémákat, amelyek egy vízi túrán előfordulhatnak. (Pl. kiszáradás, hőség, leégés, kihűlés, meghűlés, fertőzések, rovarcsípések, kullancs, vízhólyagok és sebek.)

Ismerd és alkalmazd a Hajózási szabályzat csónakra és vízi sporteszközre vonatkozó szabályait.

Ismerd fel a legfontosabb vízi és vízparti, állatokat és növényeket. (legalább 5 állat és 5 növény felismerése, pl. vadréce, kócsag, gém, cickány, vidra, fűzfélék, nyárfafélék, sás, nád, gyékény)

Teljesíts legalább hat túranapot!

Mutasd be a túráról vezetett naplódodat!

Szakirodalom, segédanyag:

Szakemberigény:

Akit megkérdezhetsz a különpróbával kapcsolatban:

Ware Áron - a.v.ware@gmail.com